

OČKOVÁNÍ ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ

MUDr. Renata Ciupek

Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje

25. mezinárodní konference „Nemocniční epidemiologie a hygiena“
Brno, 17. dubna 2018

Anketa: Vynálezy historie	
1.	internet
2.	knihtisk
3.	očkování
...	
22.	oheň
...	
25.	elektřina
...	
46.	anestézie

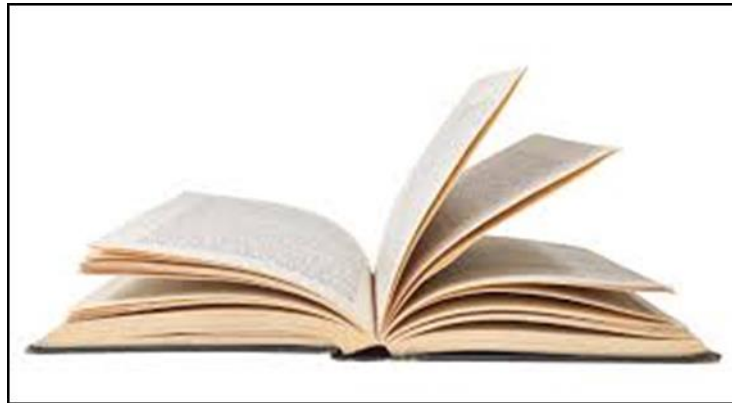
Zdroj: Technet.cz, idnes.cz

Motto:

**Očkování je jedním z největších
vynálezů v dějinách lidstva
a profituje z něho každý z nás.**

LEGISLATIVNÍ RÁMEC

- **Zákon č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví**
- **Vyhláška č. 355/2017 Sb. o očkování proti infekčním nemocem** (ve znění od 1. 1. 2018)
- **Zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění** (ve znění od 1. 1. 2018)

Vyhláška č. 355/2017 Sb., o očkování

Členění očkování:

- Pravidelné – očkování populace
- **Zvláštní – očkování profesních skupin**
- Mimořádné - např. v epidemiích
- Při úrazech a poraněních
- Na žádost fyzické osoby, vč. očkování do zahraničí

OČKOVÁNÍ ZDRAVOTNÍKŮ v ČR

Onemocnění	Počet dávek	Komu je očkování určeno	Režim očkování
Hepatitis B	3 dávky (0-1-6)	Zdravotnická pracoviště s ↑ rizikem, studující zdrav., pracovníci soc. služeb, nebezp. odpad ve ZZ, ...	Vyhláška o očkování
Hepatitis A + B	3 dávky (0-1-6)	IZS – nově přijatí	
Vzteklina	dle vakcíny	Laboratoře s virul. kmeny vztekliny	
Spalničky	1 dávka	Infekční a dermatovenerologie	
Chřipka	1x před sezónou	Univerzální doporučení	Benefit: • zdrav.pojišťovny • zaměstnavatelé Riziková skupina Samoplátci
Pneumokoky	1 dávka	Univerzální doporučení	
Meningokoky ACWY Meningokoky B	1 dávka 2 dávky	Zdrav. personál v ↑ riziku expozice (ZZS, ARO, infekční..)	

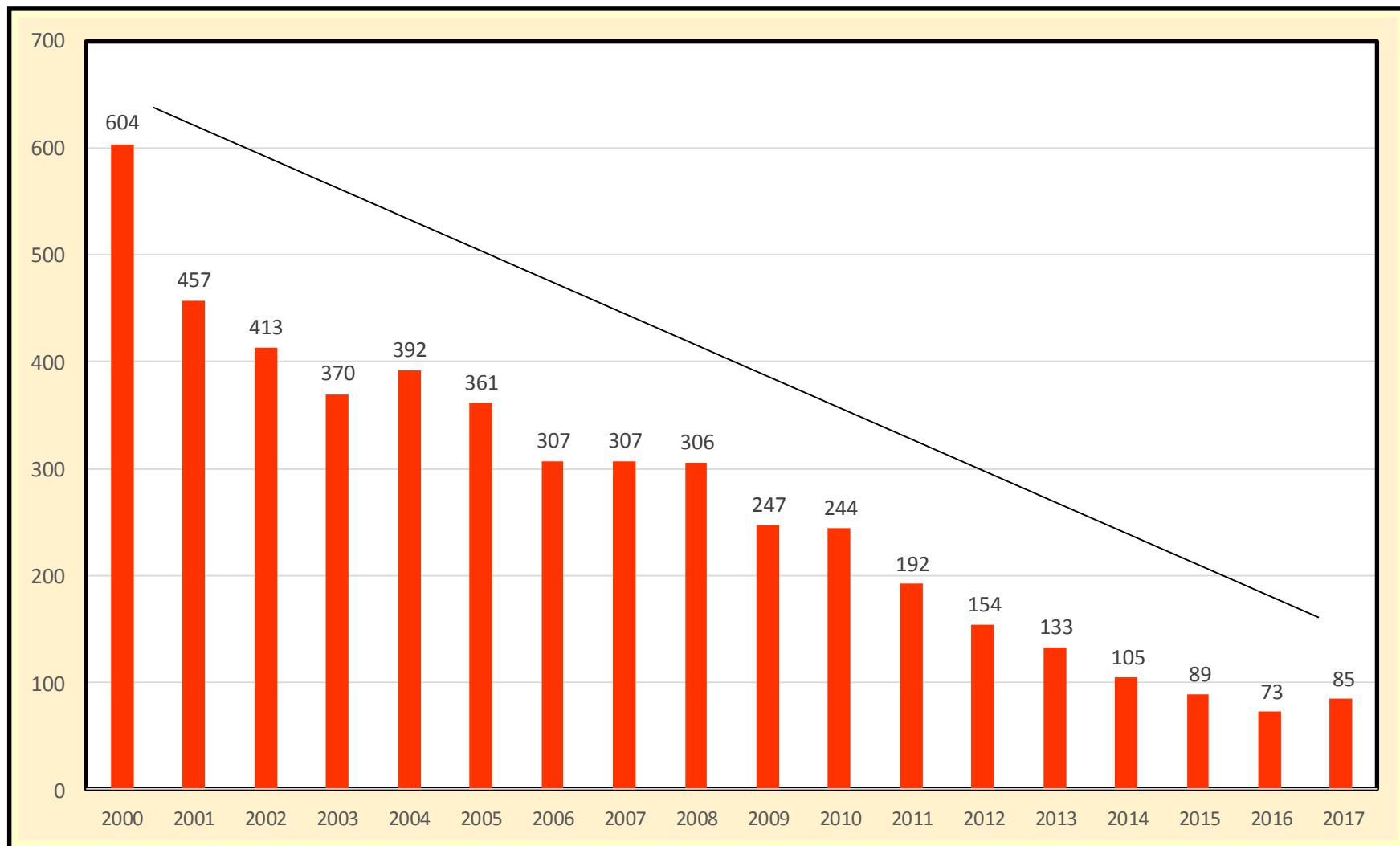
Zdroj: legislativa ČR, doporučení WHO – Immunization of HCW, 2017

VIROVÁ HEPATITIDA B

- Pětinasobný pokles incidence akutní VHB u zdravotníků mezi lety 1980-2010 v důsledku zavedení vakcinace (*)
- dříve nejčastější nemoc z povolání ve zdravotnictví (chirurgické obory) – vynikající **úspěch vakcinace!**
- po základním schématu se **kontroly protilátek ani přeočkování neprovádějí**
- očkování v dávné minulosti s **nedetekovatelnou koncentrací PL** – není známkou ztráty imunity; přetrvává imunologická paměť (paměťové T a B bb) → **mohutná a rychlá anamnestická odpověď po expozici**
- význam dokumentace vakcinace – prevence zbytečného testování a přeočkování

VIROVÁ HEPATITIDA B (akutní forma)

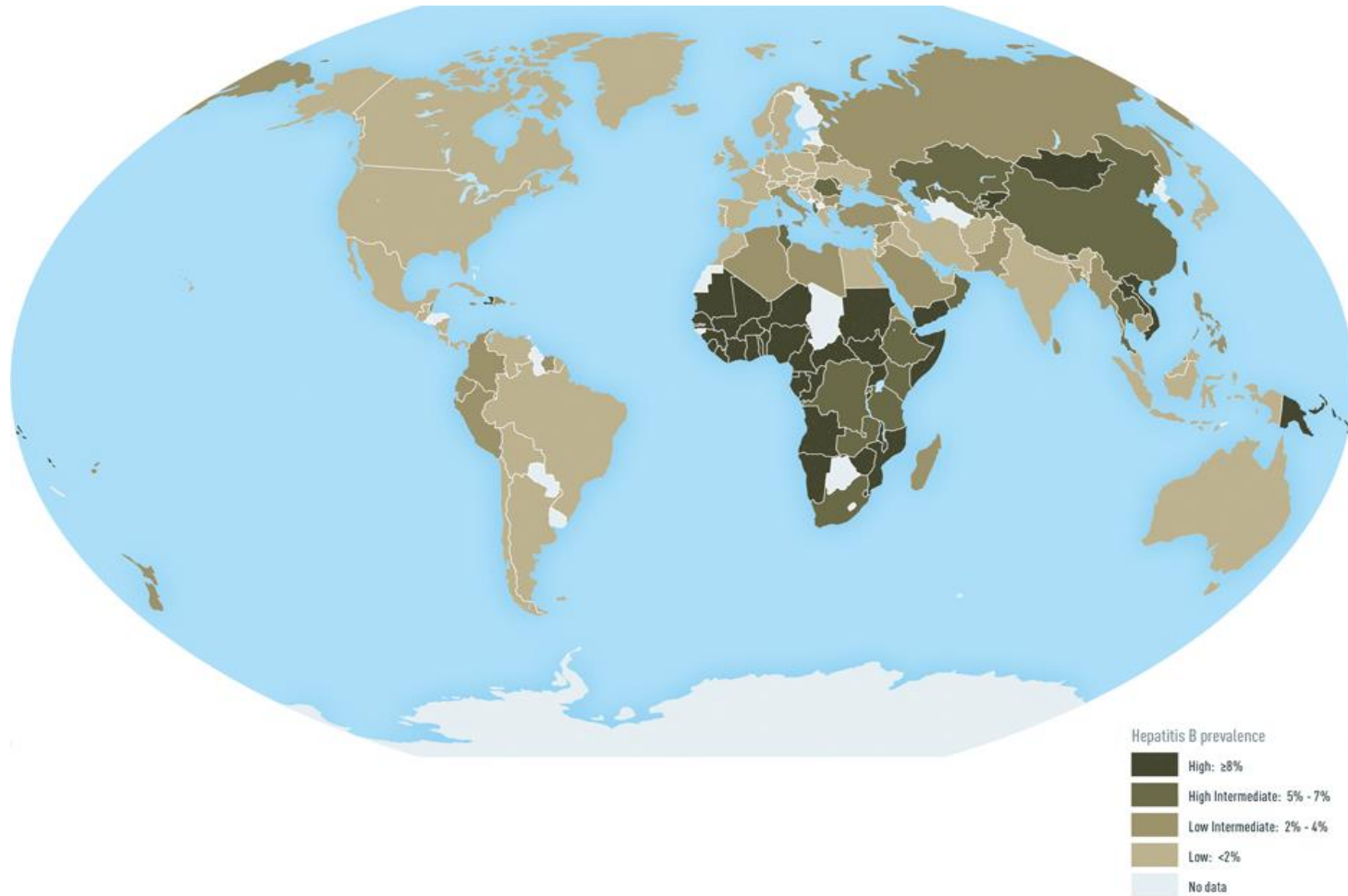
Česká republika, 2000-2017

Zdroj: EpiDat CR

VIROVÁ HEPATITIDA B

prevalence ve světě

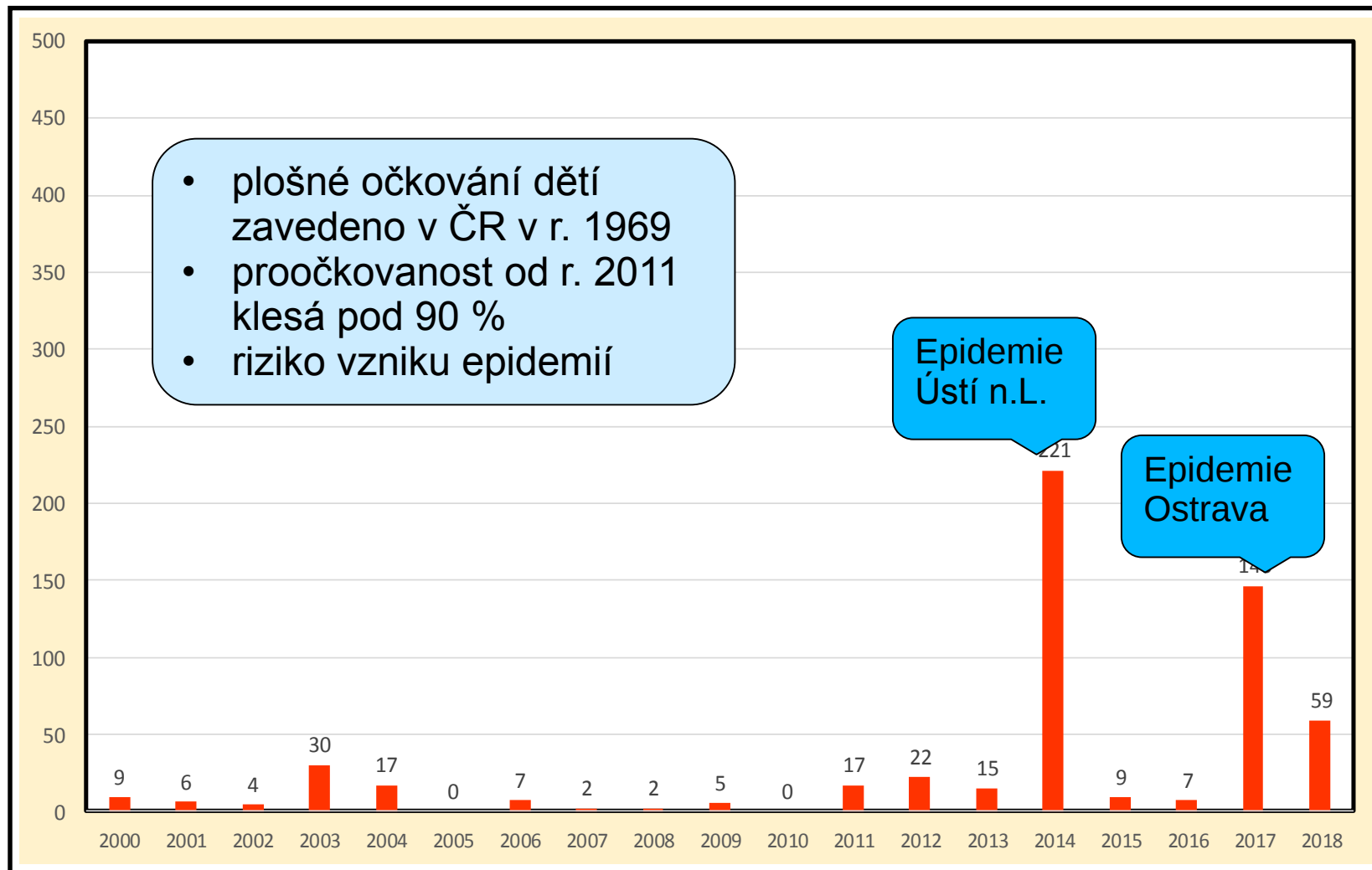

Zdroj: CDC dle The Lancet. 2015 Jul 28; 386(10003):1546–1555.

<https://wwwnc.cdc.gov/travel/yellowbook/2018/infectious-diseases-related-to-travel/hepatitis-b#5182>

SPALNIČKY

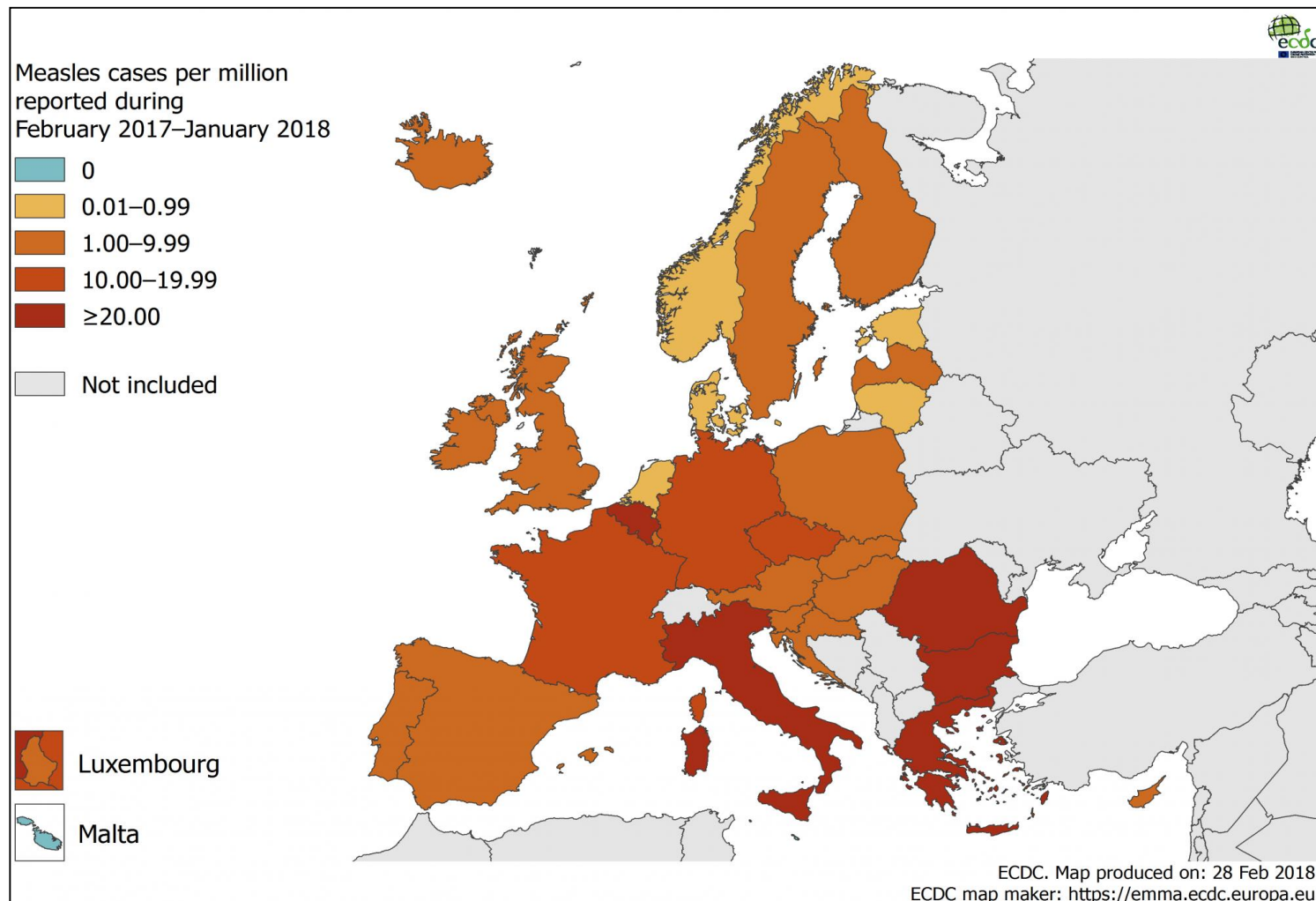
Česká republika, 2000-2017 a 1.Q/2018

Zdroj: EpiDat ČR

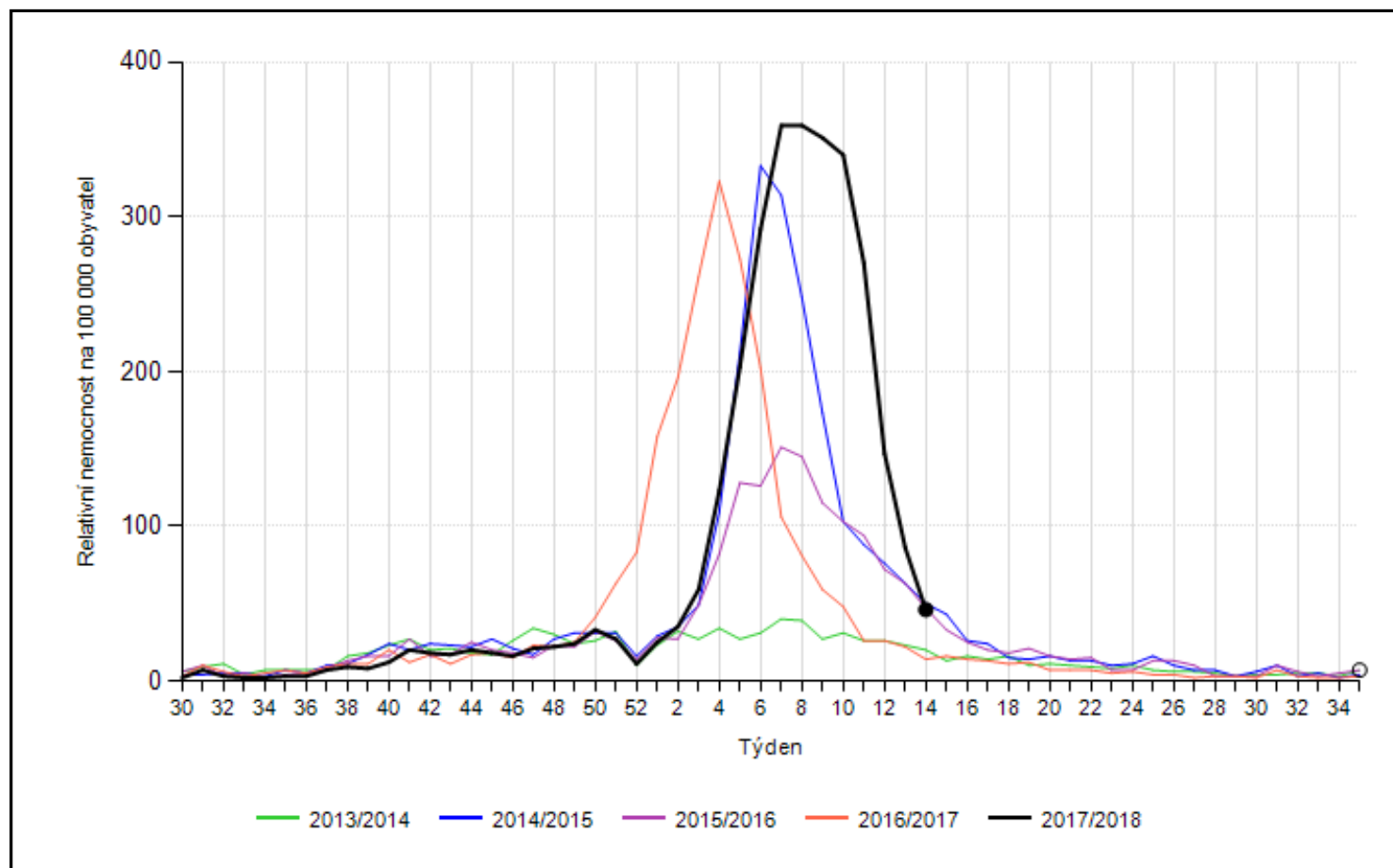
SPALNIČKY

incidence v Evropě 2017-2018

CHŘIPKA

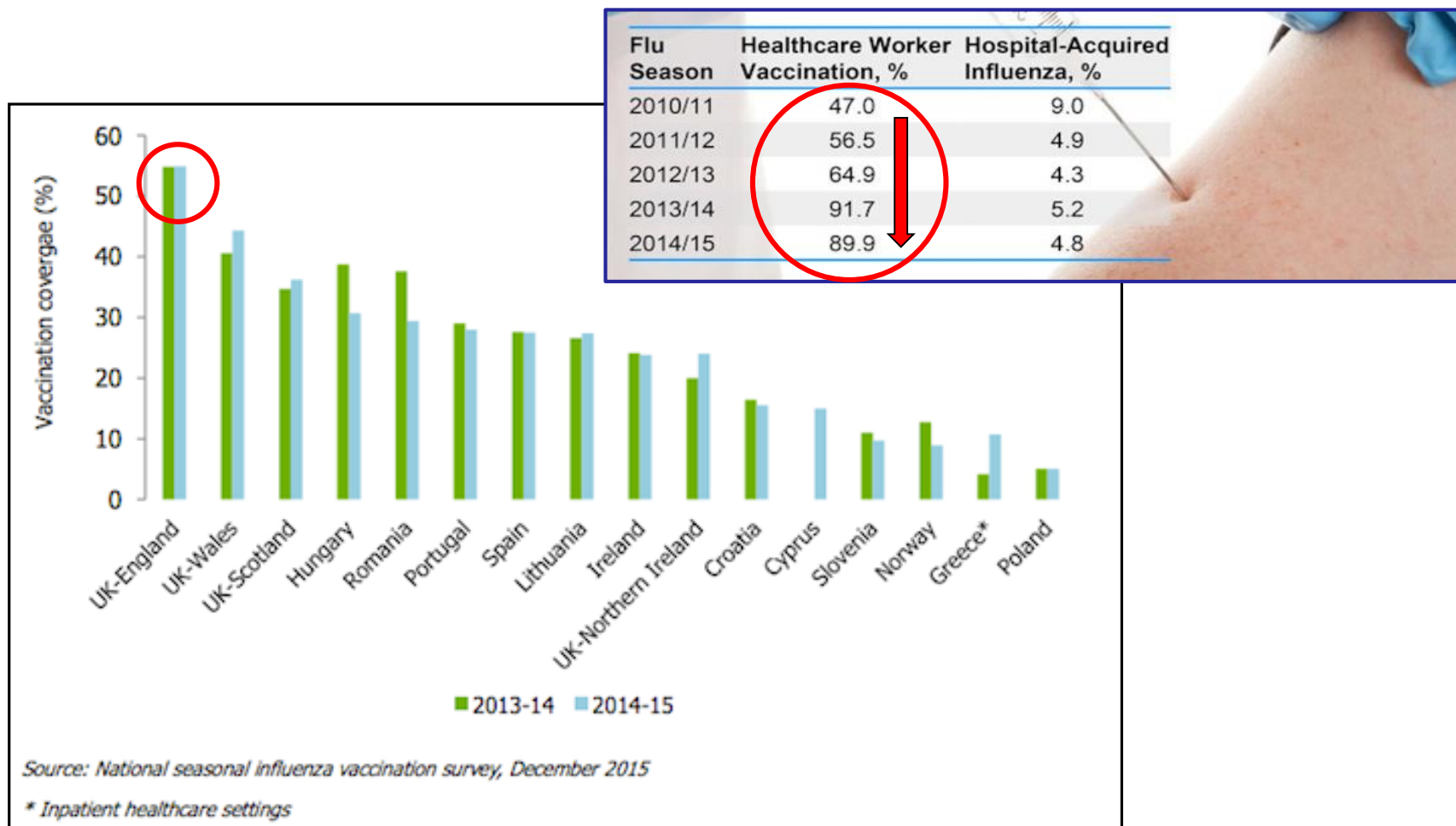
Česká republika – sezóny 2013/14-2017/18

Zdroj: ÚZIS

CHŘIPKA – očkování zdravotníků

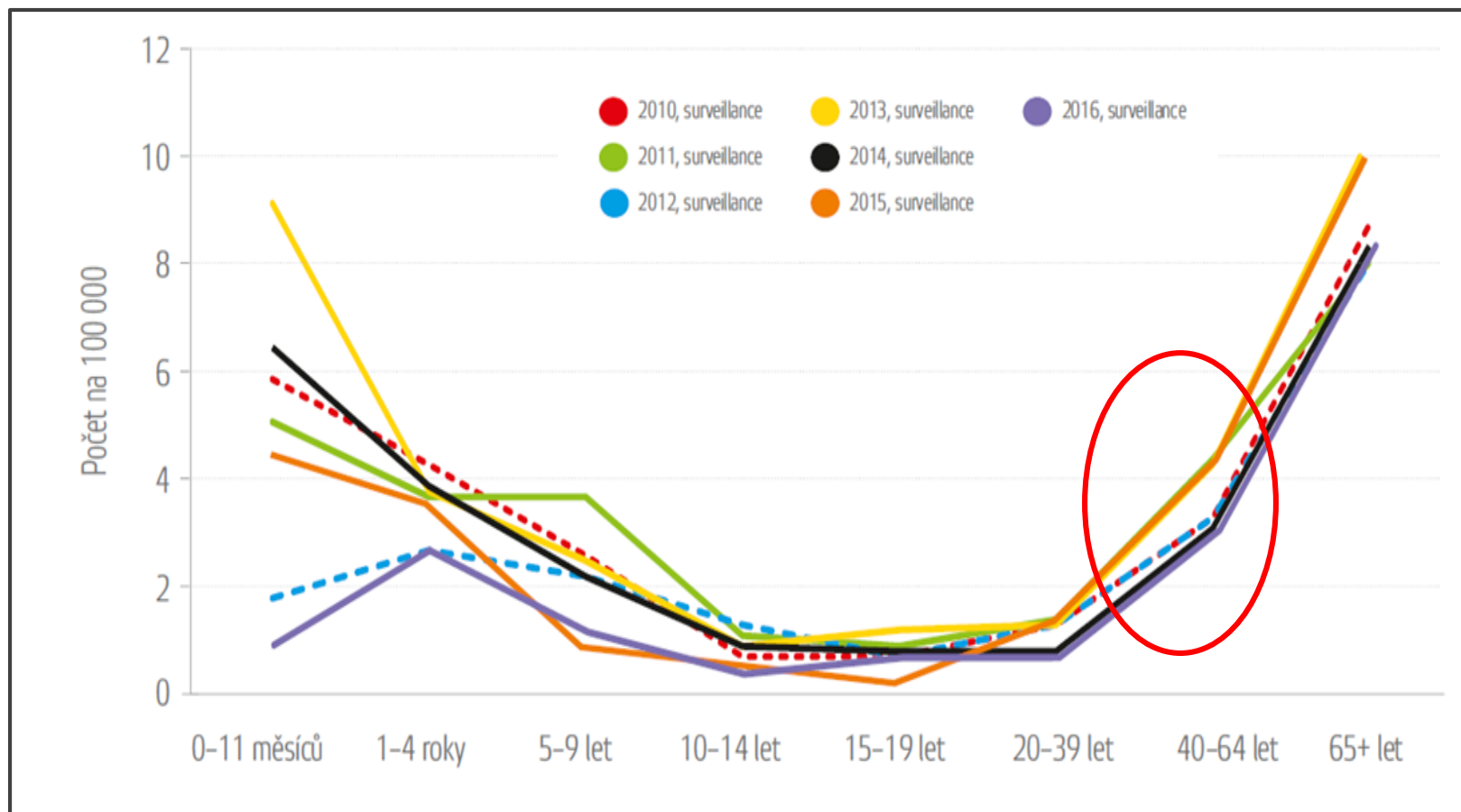
EU, 2013/2014–2014/15 a USA 2010/11-2014/15

Zdroj: ECDC a Medscape, <https://www.medscape.com/viewarticle/851347>

PNEUMOKOKY

věkově specifická nemocnost invazivních forem
Česká republika 2010-2016

Zdroj: Kozáková J. et al. Invazivní pneumokoková onemocnění v ČR,
Zprávy CEM (SZÚ Praha) 2017;26(1):21-28

Doporučení pro vakcinaci dospělých proti „pneumokokům“

ČLS JEP	Doporučení
Česká vakcinologická společnost	• 50+ bez ohledu na riziko • chronická onem. srdce, plic, jater, DM • asplenie, vrozený nebo získaný imunodefekt
Společnost všeobecného lékařství	• 18-64 let v případě rizikových faktorů • 65+
Společnost infekčního lékařství	• asplenie a hyposplenismus
Česká onkologická společnost	• 4-6 týdnů před zahájením chemo- či radioterapie nebo 3 měsíce po ukončení • asplenie
Česká revmatologická společnost	• autoimunitní revmatické onemocnění na imunosupresivní terapii – doporučeno ve stabilizované fázi onemocnění

Incidence invazivních forem pneumokokových infekcí na 100 tis.obyv. Česká republika 2010-2016

ROK	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
INCIDENCE	3,3	3,7	3,2	3,9	3,2	3,9	3,1

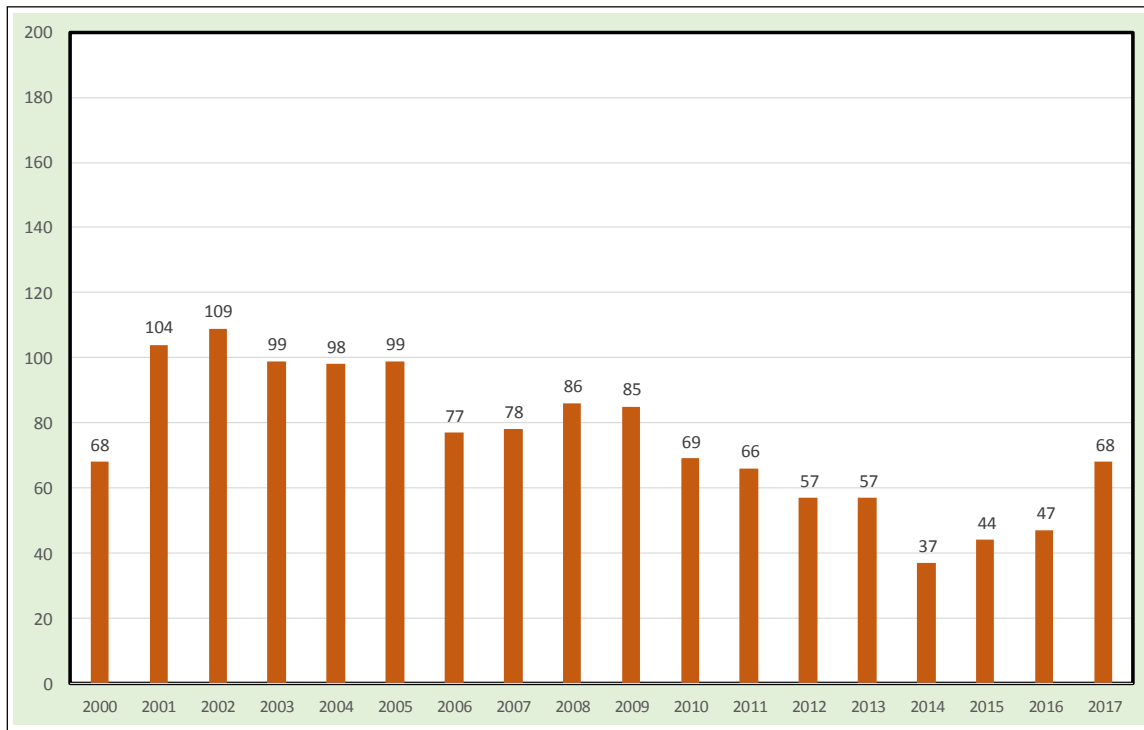

- specifická incidence ve skupině 65+ je nejvyšší
- nárůst letality (16% v r. 2015 → 20,4% v r. 2016)
- data nemocnosti jsou bez zásadních změn, přes existenci významné možnosti její redukce

Zdroj: EpiDat 2010-2016, NRL pro streptokokové infekce SZÚ Praha

MENINGOKOKY

Česká republika 2000-2017

Zastoupení séro skupin
v ČR v r. 2017:

B – 49 %

C – 37 %

W – 5 %

Smrtnost 10 %

Trvalé následky 20 %

Dostupné vakcíny:

Men B

Men A, C, W, Y

Zdroj: NRL pro meningokoky SZÚ Praha a EpiDat 2000-2017

Doporučení pro vakcinaci dospělých proti „meningokokům“

Osoby v kategoriích s vysokou incidencí: kojenci 2-11 m.,
děti 1-4 let, adolescenti 13-15 let, mladí dospělí do 25 let

Osoby s vybranými zdrav. indikacemi (hypo/asplenie,
imunodeficiency, po prodělaném on.)

Cestovatelé do zemí s vysokým výskytem

Osoby v profesionálním riziku – zdravotnický personál

*Pozn.: zdravotníci byli očkováni dle Vyhl. z r. 2000 (skončení
účinnosti r. 2004) – **zdravotnická záchranná služba,
ARO, infekční oddělení a dětská lůžková zdrav.
zařízení***

Zdroj: Česká vakcinologická spol. ČLS JEP,
http://www.szu.cz/uploads/IMO/IMO_Doporuceni_2018.pdf

NEMOCI Z POVOLÁNÍ INFEKČNÍ

Nařízení vlády č. 290/1995 Sb. – seznam nemocí z povolání,
novelizováno č. 114/2011 a č. 168/2014

položka 1. – nemoci přenosné a parazitární

položka 2. – nemoci přenosné ze zvířat na člověka

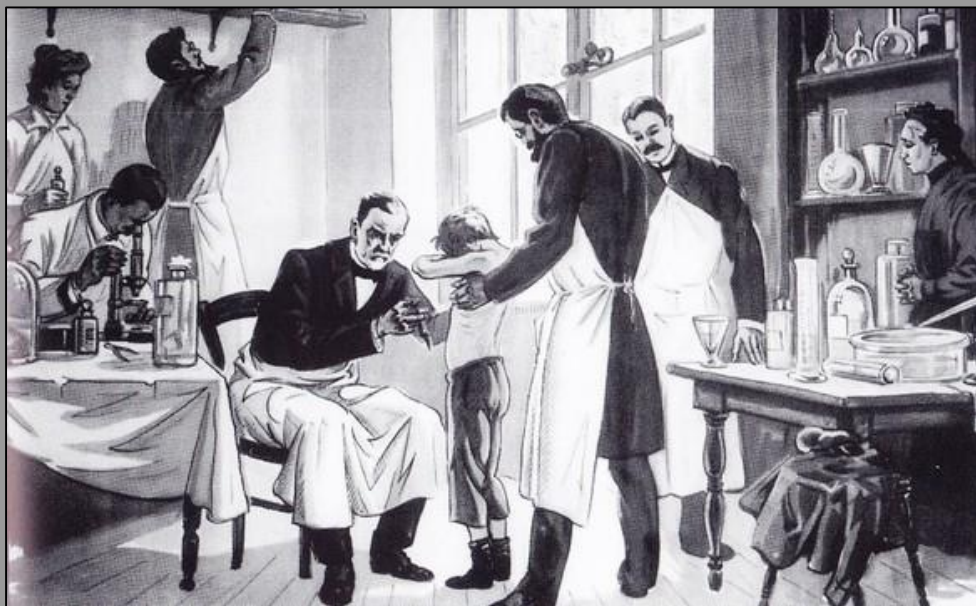
položka 3. – přenosné a parazitární vzniklé v zahraničí

Infekční nemoci tvoří cca 15 % všech nemocí z povolání

**Většina infekčních nemocí z povolání vzniká
ve zdravotnictví a v sociální péči.**

Zdroj: Nemoci z povolání v České republice [online]. 2012, roč. 2012, s. 19-24

http://www.szu.cz/uploads/download/Hlaseni_a_odhlaseni_2012.pdf

Louis Pasteur (1822-1895)

**Očkování je jedním z největších
vynálezů v dějinách lidstva
a profituje z něho každý z nás.**

DĚKUJI ZA POZORNOST

Hrazená očkování pro dospělé dle zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění § 30 (ZP) nebo dle Vyhlášky o očkování č. 355/2017 Sb. (MZ)

očkování proti vzteklině, tetanu a tuberkulóze (ZP)

proti chřipce (ZP) a proti IPO (MZ) - všichni nad 65 let věku, pacienti po splenektomii nebo po transplantaci krvetvorných buněk, pacienti, kteří trpí závažným chronickým farmakologicky řešeným onemocněním srdce a cév, nebo dýchacích cest, nebo ledvin nebo diabetem a u pojištěnců umístěných v LDN nebo v DpS, anebo v domovech pro osoby se zdravotním postižením nebo v domovech se zvláštním režimem,

proti IMO, Hib (ZP) - hyposplenismus nebo asplenie, po autologní nebo allogenní transplantaci kmenových hemopoetických buněk, dispenzarizovaní se závažnými primárními nebo sekundárními imunodeficity, nebo u pojištěnců po prodělaném IMO, IPO

preventivní programy pojišťoven - benefity (pravidelná aktualizace)